

Gesprekstips bij de brochure *Om een persoonlijk God*

►► *Algemene opmerkingen*

U kunt elk hoofdstukje op de kring gezamenlijk lezen, de tekst is daarvoor niet te lang. Per kopje is dan over de gelezen tekst met elkaar te praten, met behulp van de voor de hand liggende vragen (is het duidelijk? wat vinden we ervan? geeft het sturing aan ons denken?).

Is het hoofdstukje al thuis gelezen, dan kan het gesprek meteen over de inhoud van het hele hoofdstukje gaan. Dat gesprek kan geopend worden met de algemene vraag, of er vragen bij het gelezene zijn. Om het gesprek verder te stimuleren en te leiden, kunnen de hieronder gegeven stellingen, vragen en werkvormen gebruikt worden.

► *Hoofdstuk 1: Voorbij een persoonlijke God?*

1. In dit hoofdstuk worden vijf redenen opgenoemd, die het voor mensen moeilijk maakt om in een persoonlijk God te geloven of Hem zo te ervaren. Herkent u zich in één van deze redenen?
2. Zo ja, hoe gaat u hier dan mee om?

► *Hoofdstuk 2: Alleen een wensdroom?*

1. Hebt u wel eens meegemaakt dat mensen uitstralen dat ze God niet nodig hebben en dat ze u dus maar een zwakkeling vinden?
2. Kent u een verlangen naar God?
3. Of een verlangen naar iets, zonder te weten wat?
4. Adam en Eva verbergen zich in de hof. Kent u dat? Dat je soms wel wilt wegschuilen voor Hem?
5. De schrijver Otten wijst op het belang van verbeelding. Verbeelding is tegenwoordig 'in'. Mensen die er warm voor lopen zetten zich wel eens af tegen een meer precieze, 'exacte' geloofsverantwoording (bijvoorbeeld zoals die in de brochure wel wordt aangetroffen). Het wordt dan 'dogmatisch' tegenover 'verbeelding'. In de Middeleeuwen werkten beide echter eenparig samen: exacte geloofsverantwoording én verbeelding. Hoe ziet u de verhouding tussen beide? Huwelijk of vijandschap?
6. Wat zou het belang voor het christelijk geloof hierbij zijn? Wat als wij gedwongen waren te kiezen tussen één van beide?

► *Hoofdstuk 3: Ruimte voor een God die ingrijpt*

1. Waaraan denkt u bij een God die ingrijpt in de gang der zaken?
2. Hebt u het zelf wel eens ervaren?
3. Zijn er ook dingen misgegaan in onze traditie op dit gebied? Je kunt bijvoorbeeld denken aan de worsteling die mensen hebben met Zondag 10 van de Heidelbergse Catechismus: een God die alles determineert! Is er ook een middenweg denkbaar tussen een God die alles determineert én een God die helemaal niet meer kan ingrijpen?
4. Wat vindt u van de *Intelligent Design*-gedachte?

► *Hoofdstuk 4: Geen lichaam en toch een Persoon*

1. Kunt u vertellen wat voor beeld u van God had in de kindertijd? En wat voor gevoelens riep dat op en roept dat op?
2. Waar moet u aan denken bij 'een geestelijk wezen'?

3. Is het voor u wezenlijk dat God een Iemand is en geen Het? Wat zijn de redenen daarvoor?
4. Volgens de traditie zijn wij ook een geestelijk wezen, zij het dat ons geestelijk wezen heel innig verbonden is aan ons lichaam. Het lichaam is ook goed, het is niet alleen de wegwerpverpakking. Daarom belijden we ook de 'wederopstanding des vleses'. Stemt u met dit alles in of hebt u het gevoel dat de filosofie van de vorige eeuw, die beweerde dat wij alleen maar materieel zijn, gelijk heeft?
5. Jezus is het beeld van de onzichtbare God. Is dat belangrijk voor u? Dat u bijvoorbeeld merkt dat Hij *beeldbepalend* is voor God? Of kunt u misschien zeggen dat u met dit beeld leeft? Of dat Hij leeft in uw hart? Is het misschien mogelijk hier wat van uit te wisselen?

► **Hoofdstuk 5: Een almachtige persoon?**

1. Wat ziet u zelf als teken van Gods almacht?
2. Waar liggen voor u vragen bij Gods almacht?
3. Helpt het citaat van Johannes Calvijn u verder in het nadenken over Gods almacht?

► **Hoofdstuk 6: Een meer dan persoonlijke God?**

Stellingen

1. Stellen we God voor als een persoonlijk wezen, dan kan ons godsbeeld nooit universeel (voor alle tijden en plaatsen geldend) zijn.
2. Eén allerhoogste Persoon moet wel een soort absolute vorst zijn, en dus tot 'heilige' oorlog leiden.

Gespreksvragen

1. Vindt u de huidige tendens tot een 'vager', voor meer invullingen vatbaar godsbeeld een winst of een verlies? Hoe kunnen we er het beste mee omgaan?
2. Deelt u de mening, dat een *meer* dan persoonlijk godsbeeld uiteindelijk niet veel voor heeft op een *onpersoonlijk* godsbeeld?

Werkvorm

Als u van mening bent dat de parabel van de ring uit het toneelstuk 'Nathan de wijze' (zie p. 34) geen gelijkenis uit het evangelie kan zijn, probeer dan zelf of met elkaar de parabel tot een gelijkenis uit het evangelie te herschrijven.

► **Hoofdstuk 7: Verkiezend maar niet willekeurig**

Stellingen

1. Verkiezen is altijd voortrekken en daarom een goede God onwaardig.
2. Eén allerhoogste Persoon moet wel een soort absolute vorst zijn, en dus tot onvrijheid of willekeur leiden.

Gespreksvragen

1. Moet God alle mensen het hoogste geluk geven?
2. Als je zelf iets scheidt (maakt), mag je dan niet zelf alleen bepalen wat het zal worden?

Werkvorm

Als u van mening bent dat de gelijkenis van het bruiloftsfeest uit Matteüs 22:1-14 geen goede illustratie is van de verkiezingsleer uit de orthodox-protestantse traditie, probeer

dan zelf of met elkaar de gelijkenis van de bruiloft zo te herschrijven, dat zij daarvan wel een getrouwe illustratie wordt.

[Hierbij kan het helpen een passende passage uit *De Dordtse Leerregels* te lezen]

► **Hoofdstuk 8: Eén, twee, drie of vele Personen?**

Stellingen

1. Van God zegt de kerk officieel, dat Hij ‘één wezen is dat bestaat in drie personen’. Maar dit is onmogelijk: iets dat één is kan niet tegelijk drie zijn.
2. Omdat Jezus *het* beeld van God is, is God één Persoon die is zoals Jezus is – zoals Jezus zelf één persoon is die is zoals het evangelie vertelt.

Gespreksvragen

1. Als u Vader, Zoon en Geest voorstelt, denkt u dan meer aan één Persoon in drie hoedanigheden, of aan drie Personen?
2. Als Westerlingen niet (meer) in één God geloven, geloven zij meestal in geen enkele god (meer). Toch zijn er altijd mensen die dan opnieuw in vele goden gaan geloven. Kunt u daar iets van meemaken?

Werkvorm

Beelden kunnen afgesleten raken. Soms is het dan goed om het aanvoelen van verschillen tussen beelden op te frissen. Om het verschil tussen natuurlijke en persoonlijke beelden van God weer fris aan te voelen, kunt u zelf of met elkaar eerst met enige aandacht en inleving stilstaan bij de uitdrukking: de Heilige Geest is *als de wind*. Sta daarna op dezelfde (‘meditatieve’) wijze stil bij de uitdrukking: de Heilige Geest is *de adem van God*. Wind, adem: voel de overeenkomst, voel het verschil.

► **Hoofdstuk 9: Goddank een menselijke God**

Stellingen

1. Van Christus zegt de kerk officieel dat Hij ‘één persoon met twee naturen’ is. Maar dit is onmogelijk: één persoon kan niet op twee niveaus kennen of handelen.
2. Dat God in Jezus Christus in een mens onder ons gekomen is, heeft getoond, dat Hij ook *zelf* in belangrijke opzichten echt is *als* een mens (vgl. Ezechiël 1:26).

Gespreksvragen

1. Stel, u gelooft met de christelijke traditie, dat de mens Jezus de Zoon van God zelf is. Hebt u ooit een voorstelling van het goddelijke en menselijke in Christus aangereikt gekregen? Waarom vond of vindt u die voorstelling raak of juist ongelukkig?
2. Hebt u ooit een voorstelling van God als Vader, Zoon en Heilige Geest gehoord of gelezen? Welke vond of vindt u die voorstelling raak of juist ongelukkig?

Werkvorm

Ieder mens heeft wel eigenschappen die hij/zij liever niet terugziet in God. Voor die eigenschappen heeft hij/zij dan meestal weinig waardering. Daarom zegt de (voor)liefde voor een bepaald godsbeeld ook veel over onze zelfliefde als mens. Ga dat voor uzelf of met elkaar voor enkele eigenschappen na, zoals lijdzaamheid, besluitvaardigheid, willen, individualiteit.

► **Hoofdstuk 10: Persoonlijke omgang met God**

1. De betekenis van een persoonlijk God wordt pas echt duidelijk in de persoonlijke omgang met God. De tekst van Augustinus is een voorbeeld van deze persoonlijk omgang met God. Uit deze tekst blijkt duidelijk wat deze omgang met de mens doet. Lijkt uw persoonlijke omgang met God op die van Augustinus of heeft deze bij u andere accenten?
2. Kunt u zeggen dat de persoonlijke omgang met God u helpt in uw menszijn? Zo ja, hoe?
3. Persoonlijke omgang met God komt niet uit de lucht vallen, maar is bemiddeld. Deze bemiddeling is niet voor iedereen hetzelfde. Het kan u verder helpen door uw ervaringen hierin met elkaar uit te wisselen.